סטטוס קוו

“מה נשמע אבא ?” אני ממששת את האוזניה ביד אחת . היא תחובה היטב באוזן . היד השניה מונחת על ההגה ברפיון . פקוק בדרך הביתה .

“ברוך השם . מה שלומך ציפי ?”

“הכל טוב . הילדים מתוקים ואני בסדר . אבא, יש לנו טקס מצטייני לימודים של השנה שעברה ברביעי הבא , וכל סטודנט יכול להביא אורח אחד. תרצה להיות האורח שלי ?”

“את מצטיינת ? איזה יופי !” יש נחת בקול שלו , אני מזהה אותה כבר מגיל ארבע , הפעם הראשונה שהפתעתי אותו בפתרון תרגיל מסובך .

הוא משתהה מעט . “את לא מעדיפה לתת לאמא את הנחת הזו , ללוות אותך ?”

הרגל שלי מתרוממת קלות מעל דוושת הבלמים , מצמצמת את המרחק ביני לבין הרכב שלפני . “אני לא יודעת , לאמא יהיה קשה לעכל את המעמד .”

“למה?” אבא מתפלא מעט .

“קודם כל , לא יודעת כמה יהיה לה נוח לשבת ליד ערבי , אם יצא לה בטעות ,” אני לוחשת אם כי אף אחד לא נמצא ברכב . זה שלאמא שלי יש נטיה גזענית קצת , לא אמור לגרום לי להתבייש באופן כללי , אבל להגיד את זה בקול זה עדיין לא נעים .

“וחוץ מזה , יש בתכנית הרצאה אקדמית על ארכיטקטורה צלבנית או משהו כזה , שלא יעניין אותה . אותך זה יכול להנות .”

“בסדר ,” אני שומעת את החיוך שלו , מבינה שהוא מבין . “אברימי לא רוצה לבוא ?”

אברימי זה בעלי , והוא לא רוצה לבוא , מה פתאום . הוא ישמור על הילדים בשמחה , גם אם יהיה לו קצת קשה . ארוחת ערב , אמבטיות , להשכיב אותם . הוא מתורגל בזה כבר , והצביטה הקטנה שאני חשה כשאני חושבת על כך מנחמת אותי .

“אבא, נו . אתה לא מצליח לדמיין את אברימי בטקס מעורב של האוניברסיטה , נכון ?”

“בסדר. לא רציתי לקחת לו את הכבוד.”

“ובכלל, אבא,” אני מדברת פתאום במהירות. הפקק משתחרר ואנחנו עוד רגע מגיעים למנהרה, “בכלל, רק בזכותך אני כאן ואני מצטיינת. אם לא אתה והחינוך שלך, לא הייתי אוהבת כך ללמוד.”

“את מותק שלי.” זה המשפט הקבוע של אבא כשהוא נהנה ממני.

אני רוצה להגיב במשפט הקבוע שלי, אבל המנהרה מנתקת לי את השיחה.

טקס מצטייני הלימודים השנתי הוא די צנוע. כמה עשרות סטודנטים, מספר דומה של אורחים, כמה אנשי הפקה, פרופסורים נכבדים, כיבוד קל וצלם.

אבא ואני מסתובבים קודם במוזיאון, נהנים לחזור לימים שנשכחו כמעט, שבהם העשרנו את ידיעותינו בצוותא. אחר כך אנחנו יורדים לאולם.

אני נעמדת עם התג המזהה שעלי ליד רולאפ המכריז שזהו טקס מצטיינים, אבא מצלם אותי ואני מחייכת. הצלם נחפז אלינו.

“רוצים להצטלם?”

אני מחייכת אליו. “התמונה תתפרסם במקום כלשהו?”

“בפייסבוק,” הוא עונה, מכוון את העדשה.

“לא תודה,” אני יוצאת לו מהפוקוס, “אף אחד מהקהילה שלי לא יודע שאני לומדת פה. לא רוצה שיראו את התמונה.”

אבא צוחק לי מאחורי גבו של הצלם. הוא מתעסק עם הטלפון שלו, והטלפון שלי מצפצף. כנראה שלח אלי את התמונה. כשאגיע הביתה אוכל להראות אותה לאברימי, הוא שמח כל כך שהגעתי להצטיינות. מן הסתם אבא גם יראה אותה לאמא כשיחזור מהטקס. חבל שאי אפשר להעביר אותה אליהם עכשו. קצת תמיכה בעורף תמיד נחמדה, אפילו אם הם מחזיקים רק מכשיר טלפון כשר.

הטקס מתחיל באתנחתא מוזיקלית. אני נהנית מהזמרת, למרות שאינני מכירה את השירים. לשמאלי אבא מזמזם, למרות שעיניו תקועות בעלון פרסומי כלשהו. יש בי אי נעימות מסוימת על שגררתי אותו לשמוע שירת נשים, אבל נראה שהוא מתמודד אתה בסדר. השיר מוכר לו כנראה

מהרדיו. אבא יכול להרשות לעצמו לשמוע רדיו, אין לו ילדים קטנים שעלולים לזמזם שירים כאלה בתלמוד התורה שלהם. אני נזהרת שלא לשמוע, למרות שלא מזהה משהו רע במילים המתנגנות עכשו.

ההרצאה די מעניינת ואני פוזלת אל אבא. כן, גם הוא נהנה. יש חיוך על הפנים הקשובות שלו. אני מנסה לדמיין מה אמא היתה אומרת לו הייתי מושיבה אותה לשמוע על הצלבנים, בלי התייחסות מיוחדת למסעי הצלב. אם היא היתה מקשיבה, כמובן. יותר נראה לי שהיא היתה משלימה שינה, כמו האורחת מהשורה השניה, המנמנמת ליד בנה.

ההרצאה די מעניינת ואני פוזלת אל אבא. כן, גם הוא נהנה. יש חיוך על הפנים הקשובות שלו. אני מנסה לדמיין מה אמא היתה אומרת לו הייתי מושיבה אותה לשמוע על הצלבנים, בלי התייחסות מיוחדת למסעי הצלב. אם היא היתה מקשיבה, כמובן. יותר נראה לי שהיא היתה משלימה שינה, כמו האורחת מהשורה השניה, המנמנמת ליד בנה.

אפרופו אמא, אני בודקת את האוכלוסיה. לא שזה אומר משהו, אבל במקרה אין כאן אף ערבי. מצד שני, גם אני החרדית היחידה. שני דתיים חובשי כיפות נוכחים גם הם.

בהמשך נאמרות כמה מילות ברכה, והתעודות מחולקות. אבא מצלם אותי מקבלת את התעודה בחיוך צנוע. אני מחווה בראשי תנועת קידה נבוכה כלפי הדיקן, ומקבלת בחזרה מחווה דומה, תחליף הולם ללחיצת יד.

הצעדים שלי ושל אבא מהירים. הרוח מלווה אותנו בליטוף חרישי בדרך לחניון. אנחנו לא מחליפים מילה. אין לי מושג מה המחשבות שמלוות את אבא. המחשבות שלי נעות בי לאט, כמו כדור מלא עשן. זה היה אירוע תרבות ונהניתי בו, וגם לא. הייתי שייכת, אבל גם לא. הוא רק הדגיש את הפער התרבותי שאני חיה בו.

“תודה שבאת, אבא,” החיוך שלי רועד קצת בקצוות.

אבא לא שם לב. אני מנערת את הראש בעדינות. זה ערב שמח, ואין בו מקום לתחושות אחרות.

המפתח שלי מניע את הרכב, אני נוסעת אחרי אבא עד לכיכר. שם נפרדות דרכינו.

***

“גם היום אני צריכה לצאת מהבית בערב.” הנייד צמוד לאוזן שלי, ואני מחפשת את המפתחות של הרכב בתיק של העבודה.

“מה יש הערב?” אברימי מתעניין. אני שומעת את הילדים ברקע, וגעגוע עולה לי אליהם. הם מחכים לי, הבית מחכה לי, וגם הפקק בכביש המנהרות כנראה מחכה כבר, תקוע ותוקע. לפחות היום אני ארגן אותם לשינה, זה לא יפול עליו.

“יש אספת הורים כללית בגן, אתה יודע.”

הוא יודע. בדיוק לכן הוא נאנח. הרבה בשבילי, קצת בשבילו. בסופו של דבר, הוא זה ששומע את החוויות שלי בסוף כל ערב כזה.

“זה יומיים ברצף. אתמול הטקס, היום האספה,” הוא מפרט לאט, “ויש לך עוד מטלות לימודיות שתכננת לעשות בערב.”

“אי אפשר לא להגיע,” אני יודעת שאני נשמעת נוזפת, “מכינים לילדים איזו יצירה. לא היית רוצה שבדיוק הילד שלך לא יקבל משהו מאמא, נכון?”

“בסדר,” הוא נשמע מתאמץ. “אני אלמד בבית. יש שם אמא שאת מכירה?”

“לא מישהי שאני זוכרת עכשו. אולי אמא של ישראל רבין, היא למדה בכיתה המקבילה שלי בסמינר. היום היא מורה בבית הספר.”

הוא נאנח שוב. משום מה זה מצחיק אותי עכשו.

שמונה שולחנות קטנטנים נצמדים זה אל זה תחת מפת אל-בד גדולה. כמעט שלושים אמהות יושבות בצפיפות סביב השולחן הארוך שנוצר, על כיסאות קטנים, הברכיים כמעט צמודות לבטן. על השולחן מונחת צלחת חד פעמית צבעונית, כוס תואמת, מפית נייר יפה ומזכרת עם תמונת הילד המתוק ביותר של אמא שלו. הפקה מושקעת, אי אפשר לומר שלא.

אני נכנסת באיחור קל, מתיישבת בין שתי אמהות לא מוכרות. זו שלשמאלי זזה מעט, מפנה לי מעט מקום לכווץ בו את רגלי. הגננת מהנהנת לי לשלום, ממשיכה להקריא את סדר היום של ילדי הגן מתוך הדף.

חמש דקות אחר כך, אנחנו עסוקות בקישוט תיקיות יום הולדת לילדים. אני תוהה, בקול, אם המוטוריקה העדינה שלי לקויה, או שהמדבקות

קטנות מדי בשביל האצבעות השמנמנות שלי.

“אמא של מי את?” שואלת אותי זו משמאל, אחר שמגחכת על השאלה שלי.

“אמא של קובי. ואת?”

“אמא של דניאל, הוא מדבר המון על קובי. יופי להכיר אותך!”

אני מחייכת. אין לי מושג מי זה דניאל. הבן שלי מספר מדי פעם על חברים, אבל הראש שלי עמוס בשמות אחרים. והילדון הנלהב הרי לא יבחן אותי על שמות חבריו או על רעיונות שאמרו. ובכל זאת, אני מנומסת. “גם קובי שלי מדבר הרבה על הבן שלך.”

אני מנצחת עוד מדבקה אדומה אחת שניסתה להתקפל ולהתחמק, מדביקה אותה לצד צהובה ששביתי קודם. מאז הפעם האחרונה שיצרתי במדבקות חלפו שנים רבות. בכל זאת נראה לי שרמת היצירות שלי דומה לזו של קובי, אולי.

“במה את עובדת?” מתקילה אותי אמא של דניאל.

“עבודה משרדית,” אני עונה מהר מדי, ומצמידה שאלה בחזרה. “ואת?”

“אני גננת שי”ח.”

גננת שי”ח זה טוב. יש לי מספיק רקע כדי להסיט את השיחה לכיוונה, לפני שהיא תחפור בשאלות נוספות עלי.

“יפה, לאיזה גיל?”

“גיל ארבע.”

“זו עבודה עם המון סיפוק, נכון?”

המשפט הזה תמיד עובד. עכשו היא מספרת לי על הקושי, נאנחת עליו, נזכרת בסיפוק שהזכרתי קודם ומספרת כמה סיפורי הצלחה. מהלך צפוי לגמרי, ואני ממלאת את ראותי באוויר חם, מוציאה אותו באטיות בלתי מורגשת.

משתלם לי להתאזר בסבלנות, כך יש סיכוי שהיא לא תברר באיזה משרד אני עובדת. ולא שאני עובדת במשרד בטחוני סודי. אני פשוט יכולה להמר על כך שהיא מעולם לא פגשה מישהי שעוסקת כמוני במידענות,

ולכן כמות השאלות תהיה רבה, במקביל לחוסר ההבנה. אני שונאת את הסיטואציה הזו. שונאת להרגיש אחרת מכולן, גם אם זה גורם להבהובי הערכה בעיניים שמולי.

משתלם לי להתאזר בסבלנות, כך יש סיכוי שהיא לא תברר באיזה משרד אני עובדת. ולא שאני עובדת במשרד בטחוני סודי. אני פשוט יכולה להמר על כך שהיא מעולם לא פגשה מישהי שעוסקת כמוני במידענות, ולכן כמות השאלות תהיה רבה, במקביל לחוסר ההבנה. אני שונאת את הסיטואציה הזו. שונאת להרגיש אחרת מכולן.

היא מסיימת מהר מדי לספר על הקושי והסיפוק, אבל לפני שאני שולפת את המסיח הבא שלי, נעשית מלאכתי בידי אחרים.

“יעלי,” דופקת לה על הגב אישה גבוהה, “תגידי, מאיפה המעיל המהמם של דניאל שלך?”

“הו, חני, מה שלומך? קניתי אותו בזארה, זה היה בדיוק במבצע.”

הקשב שלי יוצא לטייל. אני לוקחת דף של מדבקות כלי רכב ומדביקה אותן בפקק ארוך, כמו זה שמחכה לי בסוף כל יום עבודה, על התיקיה של קובי שלי.

“איך כיבסת את העליונית הלבנה שקנית לשבי שלך?” מבררת אחת מהן אצל השניה, אני לא שמה לב מי אצל מי.

לפעמים יש לי יותר כוח, כשאני לא בסוף יום, עייפה, אחרי שגם אמש בילינו עד שעה מאוחרת בטקסים יפים. בימים ערניים יותר אני עוברת לתצפית אנתרופולוגית מרתקת על שיח המבצעים האופנתי עם טיפים לניהול הבית שמתנהל מולי.

כשהן מתחילות לרכל על מכרות משותפות אני מותחת יד ארוכה לעבר בקבוק השתיה ומוזגת לי מים בטעמים בתשומת לב. זה מעסיק אותי במשך קרוב לחצי דקה, ובסיומה האצבעות שלי מקלפות שוב מכוניות ולבבות מנצנצים, מדביקות אותם בצפיפות על הבריסטול. הרבה מילים נשפכות סביבי, אף אחת מהן לא מכוונת אלי. אין לי מושג איך לתפוס אותן, לא בטוחה שאני רוצה בהן. לא מרגישה חלק מכל השיחות ההן.

בסופן של עשרים דקות הגננות אוספות את כל היצירות של האמהות. שלי המושקעת ביותר, מלאה במדבקות וצבועה ללא חלל ריק לנשימה, אפילו

לא פצפון .

אנחנו עוברות להקרנה מופלאה , רווית אפקטים ותמונות אילוסטרציה . קריינית מספרת בקול נרגש עד היסטרי על מסעי הצלב ומורשת הקדושים ואמותיהם לדורות . אני פוזלת הצדה , אמא של דניאל מקשיבה ברתק . בשלב מסוים היא אפילו מוחה דמעה . אני משפשפת עין יבשה , עייפה .

היד שלי מוציאה את הטלפון מהתיק . זה הטלפון הכשר . המוגן נשאר בבית , לא כולן תדענה לזהות שהוא מאושר ולא רציתי לקחת סיכון . מסתכלת על השעה ומחזירה אותו לתיק , אין עוד מה לעשות בו כשמחזיקים אותו ביד .

האירוע תם . אני נמלטת הביתה לבד , אפילו שהיו כמה אמהות שהיו שמחות לטרמפ אילו רק הצעתי .

“איך היה ?” שואל אותי אברימי .

אני חונקת נשימה עמוקה ומותחת על שפתי חיוך , מתעלמת מהרעד בקצוות .

“היה בסדר , כמו תמיד .”

“כמו תמיד ?” הוא מתפלא , כנראה , למה זה נקרא בסדר .

“כן .” ונמאס לי אפילו לתאר לו את התחושה . זה היה ערב מושקע , ואני הרי שייכת לציבור הזה . לא ברור לי מתי נוצר הפער הזה , ולמה .

***

על השולחן בסלון קצת מכל דבר . כביסה שצריך לקפל , צבעים שאתמול הילדים ציירו בהם כשיצאתי לאספה , משחק קופסא שהם שיחקו בו היום , וכמה עלונים שהגיעו הביתה ונראה שאף אחד לא התעניין בהם .

גם הערב אני לא מסדרת את הבלגן הזה . דוחפת אותו הצדה , ומפנה מקום לידיים שלי , לספרים ולמחברת . היה שבוע די עמוס , אבל אני לא מזניחה את מחויבויותי הלימודיות . לא הרבה דברים אני יודעת על החינוך שאעניק לילדי , אבל מצוינות תהיה ערך משמעותי , ואני דוגמא לכך . פותחת את הספר ונושמת עמוק , הכתפיים שלי מתרוממות כמעט עד לאוזניים . אני לא אוהבת קורסי מבוא , ובכל זאת , לכבוד השנה השלישית ללימודים בחרתי בקורס מבוא לסוציולוגיה . יד ימין שלי

רושמת במהירות את התשובה לשאלה הראשונה. זה קל, ואני שמחה. הכרית שלי כאילו קוראת לי מהחדר, ואני עייפה, הלכתי לישון די מאוחר ביומיים האחרונים.

השאלה השניה מבקשת הגדרה למושג סטטוס. אני כותבת את התשובה במהירות. “עמדה חברתית של אדם, המכתיבה לו תפקידים מסוימים המצופים ממנו.”

אחר כך אני מגדירה מהו מערך סטטוסים.

כעת, אני צריכה למלא רשימה של עשרה סטטוסים שלי. זה מתחיל די בקלות. “חרדית” אני כותבת בשורה הראשונה. “אמא לארבעה ילדים” בשורה השניה. “אישה” בשלישית. “רעיה” ברביעית. לא קשה למצוא עוד כמה. “מידענית, חברה לצוות, בת בכורה, אחות גדולה.” השטף שלי נעצר פתאום.

תמיד כשאני קוראת את הביטוי “חוככת בדעתה” אני מדמיינת מישהי שמגרדת במצח. זה מה שאני עושה, מחככת את קצה העט שלי במצח וחושבת.

“נכדה”, אני מוסיפה עוד סטטוס משפחתי, מחפשת עשירי למניין. בינתיים אני מציירת פרח בקצה הדף, ולידו כלבלב קטן, עם לשון בחוץ. ואז אני מחייכת לאף אחד ומוסיפה שורה אחרונה, “סטודנטית”.

“נכדה”, אני מוסיפה עוד סטטוס משפחתי, מחפשת עשירי למניין. בינתיים אני מציירת פרח בקצה הדף, ולידו כלבלב קטן, עם לשון בחוץ. ואז אני מחייכת לאף אחד ומוסיפה שורה אחרונה, “סטודנטית”.

יש בי חשק לקרוא שוב את הרשימה, להרגיש את המטענים המסתתרים בין המילים והאותיות. אני חונקת אותו בהחלטיות וממשיכה הלאה, לא מסתכלת לאחור.

מגדירה סטטוס מפתח, סטטוס שיוכי וסטטוס הישגי. מדגימה מתוך הרשימה, בלי להסתכל בה, אילו סטטוסים שייכים לכל אחד מהמונחים. מפהקת קצת.

“תפקיד: ציפיות חברתיות שממלא בעל הסטטוס המסוים.” אחרי ההגדרה שסעיף ארבע דורש ממני, אני אמורה לכתוב את התפקידים שכל סטטוס מהרשימה דורש גם הוא, ממני, מאלץ אותי לחזור ולקרוא אותה.

מתחילה מהקל, ממספר שתיים, הסטטוס האהוב עלי ביותר. בתור אמא לארבעה, אני אמורה לדאוג לרווחתם הפיזית והנפשית, ולדאוג לחינוכם ולהשכלתם של ילדי. הכתב שלי נעשה קצת קופצני והרבה פחות קריא, כנראה בגלל השעה המאוחרת. לא מאמינה שמשהו מסעיר אותי עד כדי כך.

ממשיכה למלא את כל השורות בתפקידים שלי. איכשהו, הרשימה הזו מעייפת אותי עוד יותר.

“סטודנטית”. השורה האחרונה קורצת אלי, ואני כותבת בתשומת לב “למלא מטלות, להצטיין במבחנים”.

חוזרת לשורה הראשונה. מהן ציפיות החברה ממני בגלל היותי חרדית?

מפתה אותי עד מאוד לכתוב “לשמור תורה ומצוות”, ולעבור הלאה. יש סעיף אחד נוסף לשאלה, ומיד אחריו אוכל כבר ללכת לישון. אבל זה לא יהיה נכון.

שלשום הייתי חרדית יחידה, חוץ מאבא, בטקס מצטיינים. היו שם עוד שני דתיים, שומרי תורה ומצוות. הציפיה לשמור תורה ומצוות לא היתה מופנית דווקא אלי, אם היתה בכלל.

“בהצלחה רבה,” אמר לי הדיקן והושיט את התעודה. הוא קד בראשו כלפי. בהרגשה שלי, זו היתה מחווה תרבותית מצדו, מכילה ומקבלת. לא דווקא התורה או המצוות שלי עמדו בראש מעייני הנוכחים באותו רגע.

למה ציפו ממני אז? למה מצפים ממני תמיד? לא בטוחה שאני באמת יודעת. לא הקדשתי לזה מחשבה עד כה, ואני גם לא רוצה להקדיש לזה מחשבה עכשו.

העט שלי מקשקש בצד, ליד הכלבלב. מבלי משים גם קצת עליו. העיניים שלי קוראות בינתיים את התפקידים האחרים שכתבתי במאמץ. הכל נראה לי בסדר, לפחות ברמה השטחית, עד שאני מגיעה שוב לשורה האחרונה.

“סטודנטית. למלא מטלות ולהצטיין במבחנים.”

מצב רוח ביקורתי תוקף אותי, או שזו השעה וההגנות שהיא ממוטטת. מי מצפה ממני לכזה דבר? אולי המנחה בקורס, אולי אבא ואברימי. אני גם מצפה מעצמי להצליח. אבל החברה שלי בכלל לא מתעניינת בזה.

אתמול ישבתי עם החברה הטבעית שלי, בגן של קובי, והרגשתי זרה.

“אנחנו אחרים,” אמרה לנו מצגת בקולות וברקים, “לכל דור יש נסיונות אחרים, אבל כל הנסיונות הם זהים, בסופו של דבר. רק מי שמחזיק בדרך ישראל סבא, יזכה להיות שייך לנצח.”

והאמהות שצפו לצדי ומחו דמעה נרגשת? הן למדו בסמינר על טהרת הקודש. הן לא הרחיקו ללמוד בחברה מעורבת, הן לא נחשפו לתוכן שלא אושר על ידי צוות חרדי מוסמך. אפילו המצגת הזו היתה באישור נשות חינוך. הן ראו בחיים שאני בחרתי ניסיון, ועמדו בו.

לא סיפרתי להן שאני סטודנטית. מה הן היו חושבות עלי, אילו ידעו זאת? למה הן היו מצפות ממני? לא להצטיין, ברור שלא. הן לא חושבות על זה בכלל.

“שמעת שלא קיבלו את אייזן לחיידר?” שאלה אתמול אמא של דניאל את חברתה.

“לא,” אמרה החברה ולא נראתה מופתעת בכלל. “אבל הם באמת נורא מודרניים. היא לומדת לתואר, נראה לי. לא מתאימה לחיידר כמו שלנו.”

“כן,” אמא של דניאל הסתובבה אליה עוד קצת, והנמיכה את קולה. היה לי קשה לשמוע, אבל התאמצתי. אפילו הפסקתי לרגע להזיז את היד, מדבקה סגולה ישבה לי על האצבע עד סוף המשפט. “אני זוכרת אותה מהסמינר. היתה כזו בסדר. אין מה לעשות, אנשים משתנים.”

אז הן מצפות ממני להיות נורא מודרנית? להשתנות? אני לא מוכנה למלא את הציפיות האלו.

אני מוחקת את המילים שכתבתי קודם בקשקוש מתוסכל. לא יודעת מה עלי לכתוב במקומן.

“עוד הרבה זמן?” אברימי נכנס לסלון. ריקי בזרועותיו, מושיטה לי ידיים שמנמנות.

“תביא אותה,” אני לוקחת את הקטנה שלנו ממנו, בדיוק כמו שמצופה ממני.

“מתי את מסיימת?” הוא שוב שואל. העיניים שלו אדומות מעייפות. לא קל לו לתמוך בתלמידה חכמה כמוני. לא לימדו אותם בסמינר שצריך לעזור לאישה שלומדת בלי סוף, לא הבטיחו להם שכר, ובכל זאת הוא

נכון תמיד לעזור .

“עוד מעט . נשאר לי סעיף אחד .” אני מצביעה על המחברת . “לך לישון , אני כבר אבוא גם .”

הצעדים שלו מתרחקים לכיוון החדר , ואני שוב לבד . חושבת על הסטטוס הראשון ברשימה , על האחרון , על הקשר המתוח בין שניהם . על הפער שביניהם .

הצעדים שלו מתרחקים לכיוון החדר , ואני שוב לבד . חושבת על הסטטוס הראשון ברשימה , על האחרון , על הקשר המתוח בין שניהם . על הפער שביניהם .

משהו מעניין מסב את תשומת לבי . זה מוזר , שאני חושבת על הציפיות ממני כחרדית דווקא כשאני בסביבת האוניברסיטה , ועל הציפיות ממני כסטודנטית דווקא כשאני בחברת חרדים .

הראש כואב לי , ואני לא יודעת מה הפתרון לפרדוקס הזה . אולי רבע לאחת בלילה זה לא זמן טוב לשאלות קשות , הן עלולות גם להפריע לישון .

בהחלטה של רגע אני דוחקת את המחשבות , כמו שדוחפים שמיכות לארגז המצעים , בכוח . רושמת בשורה הראשונה “לשמור תורה ומצוות ”, ומשחזרת בשורה האחרונה את “למלא מטלות , להצטיין במבחנים ”. אין לי כוח למורכבות הזו . מעבירה את הדף כמו שטורקים דלת על בלגן לא רצוי .

משיבה גם על הסעיף החמישי . ריקי בינתיים מניחה את ראשה על זרוע שמאל שלי , נשימותיה רגועות וקצובות .

גם כשאני מניחה אותה בעריסה ופונה אל המיטה , אני נזהרת להעסיק את הראש שלי , שלא יתפתה למחשבות על הסטטוסים . רוצה לישון .

יש מחר יום עמוס בציפיות ובתפקידים . בעבודה , בבית ובלימודים .